

ПОГОДЖЕНО

Національний лісотехнічний університет України
Міністерства освіти і науки
Проректор з наукової роботи

Г.Т.Криницький

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Директор ДП «Брошнівське ЛГ»

І.М. Кузан

Перелік видів флори, що охороняється В ДП «Брошнівське лісове господарство»

№ з/П	Таксон		характеристика	Режими охорони
	латинська	українська		
1	<i>Calanthus nivalis</i> L.	Підсніжник білосніжний (підсніжник звичайний)	Європейсько-середземноморський вид на сх. межі ареалу. Вирощують в багатьох ботанічних садах та парках, інколи на присадибних ділянках.	Необхідно посилити інформованість населення, контролювати заборону продажу та стан популяцій. Заборонено несанкціоновану заготовлю та продаж, порушення умов місцезростання.
2	<i>Carduus collinus</i> Waldst. et Kit. (<i>C. collinus</i> subsp. <i>collinus</i>)	Будяк пагорбовий	Рідкісний ендемічний вид на пн.-сх. межі ареалу. Декоративне значення. Багаторічна трав'яна колюча рослина 50–100 см заввишки.	Необхідним є контроль стану популяції та запровадження культивування виду у ботанічних садах. Заборонено забудову та сільськогосподарське освоєння місць зростання виду.
3	<i>Campanula carpatica</i> Jacq. (<i>C. reniformis</i> Schur)	Дзвоники карпатські	Реліктовий ендемічний вид на пн.-сх. межі ареалу. Вирощують у багатьох ботанічних садах України, використовують в озелененні, в альпінаріях.	Необхідна ретельна охорона скельних екоотопів у лісовому поясі. Заборонено збирання рослин у природі для пересаджування в альпінарії, руйнування скельних біотопів, випасання худоби у місцях виростання виду.

4	<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich. (<i>Ophrys nidus-avis</i> L., <i>Neottia vulgaris</i> Kolb.)	Гніздівка звичайна	Рослина, зі складною біологією розвитку та сапрофітним (симбіомікотрофним) типом живлення. Тінисті листяні, мішані, рідше соснові ліси, переважно в місцях з розрідженим трав'яним покривом, на ґрунтах як бідних, так і багатих, з різним рівнем зволоженості, переважно багатим на вапно. Має лікарське значення.	Контроль за станом популяцій. Заборонено збирання рослин, порушення умов місцезростання.
5	<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soo s.l.	Зозульки м'ясочервоні (пальчатокорінник м'ясочервоний)	Умови місцезростання переважно на відкритих місцях, вологих і сирих, слабо кислих або нейтральних ґрунтах на евтрофних та мезотрофних болотах, заплавних та низинних луках, серед чагарників, на узліссях, в рідколіссях, світлих лісах, на торфовищах, тощо.	Контроль за станом популяцій. Заборонено меліоративні роботи, випасання, заготівлю рослин. Занесено до Додатку II CITES.
6	<i>Dactylorhiza cordigera</i> (Fries) Soó (Orchis <i>cordigera</i> Fries)	Зозульки серценосні (пальчатокорінник серценосний)	Умови місцезростання у лісовому та субальпійському поясах, зрідка — на високогірських торфовищах, серед злаково-осокових угруповань на гірських луках, галявинах, болотах, біля джерел, на болотних слабкокислих або слабколужних ґрунтах. Декоративне, лікарське значення.	Обмеження випасання худоби в місцях поширення виду, контроль за станом популяцій. Потребує режимів абсолютної заповідності та заказного. Рекомендується ввести рослину в культуру. Заборонено несанкціоновану заготівлю рослин, порушення умов місцезростання, випас, осушення боліт, вирубування лісів. Занесено до Додатку II CITES.
7	<i>Leucojum vernum</i> L. (incl. <i>L. carpathicum</i> (Sims) Sweet, <i>L. vernum</i> subsp. <i>carpathicum</i> (Sims) A.E. Murray, <i>L. vernum</i> var. <i>carpathicum</i> Sims)	Білоцвіт весняний	Геофіт. Багаторічна трав'яна рослина 10–35 см заввишки з яйцеподібною цибулиною. Листки (3–5), лінійні, яскраво-зелені, шкірясті, блискучі. Два приквіткові листки зрослися в перетинчасте крило з двома кілями. Квітконіжки пониклі. Квіток на квітконосі 1–2 (рідко 3–4). Оцвітина широкодзвоникувата, шестичленна. Пелюстки білі з жовтою або зеленою плямою на верхівці. Плід — овальнотригранна коробочка. Цвіте у травні–липні, плодоносить у липні. Розмножується насінням і вегетативно. Декоративне, лікарське значення.	Необхідно контролювати стан популяцій біля міст. Заборонено руйнування місцезростання, проведення осушувальної меліорації, викопування рослин та торгівлю ними.

8	Lilium martagon L.	Лілія лісова	<p>Багаторічна трав'яна рослина 50–150 см заввишки. Цибулина яйцеподібної форми, черепитчаста, жовта. Стебло зелене, під суцвіттям безлисте, середні листки по 5–6 в кільцях. Суцвіття китицеподібне, квітки повислі, на довгих квітконіжках, яснопурпурові з темно-фіолетовими плямочками, ароматні, зібрані у негусту китицю. Трапляються рослини із іншим забарвленням квітів — жовто-оранжевим, червоним та ін. При розквітанні листочки-оцвітини закручуються угору, між ними звисають довгий зігнутий стовпчик та шість довгих тичинок. Плід шестигранна коробочка, яка при дозріванні розтріскується на три частини. Цвіте в червні–липні. Плодоносить у серпні. Розмножується насінням та вегетативно, утворюючи дочірні цибулини. Декоративне, лікувальне, медоносне значення.</p>	Заборонено зривання та викопування рослин, рубку лісу.
9	Allium ursinum L. (A. ucrainicum (Kleopow et Oxner) Bordz.; A. ursinum L. subsp. ucrainicum Kleopow et Oxner, A. ursinum var. ucrainicum (Kleopow et Oxner) Soó)	Цибуля ведмежа (черемша)	<p>Багаторічна трав'яна рослина 20–40 см заввишки. Цибулина довга, без покривних лусок, має одну луску, яка являє собою основу листка. Стебло тригранне або напівциліндричне, виповнене, довше за листя або такої ж довжини. Листки (2–3) еліптичноланцетні 10–20 см завдовжки та 3–6 см завширшки, поступово звужуються у довгий (10–20 см) черешок. Покривало опадне. Суцвіття напівкулястий 10–30-квітковий зонтик. Листочки оцвітини білі. Плід майже куляста тригранна коробочка. Цвіте в травні–червні. Розмножується насінням та вегетативно — цибулинами. Харчове, лікарське, декоративне значення.</p>	Заборонено суцільні рубки лісів, проведення осушувальних меліоративних робіт, заготівлю та торгівлю рослинами.

10	Trifolium rubens L.	Конюшина червонувата	Гемікриптофіт. Багаторічна трав'яна рослина до 20–90 см заввишки. Стебла прямостоячі чи висхідні. Листки в обрисі яйцеподібні, листочки ланцетні 4–8 см завдовжки та 1–1,5 см завширшки, по краю нерівномірно зубчасті, зісподу із сіткою жилок. Суцвіття досить велика, видовжена яйцеподібна або циліндрична голівка 4–10 см завдовжки та 2–3,5 см завширшки. Квітки червоні, 1,3–1,6 см завдовжки. Боби яйцеподібно-кулясті, плівчасті, однонасінні. Цвіте у червні–липні, плодоносить у липні–серпні. Розмножується насінням. Значення декоративне, кормове.	Заборонено порушення умов зростання, терасування схилів, заліснення, надмірне випасання, збирання рослин.
11	Taxus baccata L.	Тис ягідний (негній-дерево)	Фанерофіт. Хвойне дерево або кущ 3–16 м заввишки, з пластинчатою або гладкою корою. Тривалість життя до 1–3 тис. років. Деревина міцна, червоного кольору. Хвоя голкоподібнолінійна, зверху темно-зелена, блискуча, знизу — світло-зелена, матова. Насіння оточене соковитим червоним арилюсом. Запилюється у квітні–травні. Плодоносить у вересні–жовтні. Розмножується насінням і вегетативно.	Заборонено порушення місць зростання, рубки та обрізки окремих частин дерева, пересадка.
12	Pinus cembra L.	Сосна кедрова (сосна кедрова європейська)	Фанерофіт. Хвойне дерево 20–25 (30 м) заввишки, тривалістю життя до 400 і більше років. Крона яйцеподібна, кора тріщинувата коричнево-сірого кольору. Деревина міцна, смолиста, запашна. Хвоя тригранна 8–12 см завдовжки, 1 мм завширшки, зібрана на вкорочених пагонах у пучки по 5 штук. Шишки бурі, яйцеподібні, спрямовані вгору або відхилені вбік, 5–8 см завдовжки, 5 см завширшки. Насіння до 1 см завдовжки, в товстій лушпині, їстівне. Пилування відбувається у червні–липні, насіння досягає у жовтні–листопаді. Протиерозійне, декоративне, ґрунтоутвірне, харчове, технічне значення.	Необхідно взяти під охорону всі місцезнаходження виду. Заборонено вирубування дерев.

13	<p><i>Adonis vernalis</i> L. (<i>Adonanthe vernalis</i> (L.) Spach, <i>Chrysocyathus vernalis</i> (L.) Holub)</p>	Горицвіт весняний	<p>Криптофіт. Багаторічна трав'яна рослина 15–50 см заввишки з товстим косогоризонтальним коротким кореневищем і прямими надземними пагонами. Листки пальчаторозсічені на вузькі ниткоподібні долі. Квітки поодинокі, 2–3 см в діаметрі, золотистожовті з 12–20 жовтими і 15 зеленуватими листочками оцвітини. Плід багатогорішок. Цвіте в березні–квітні. Плодоносить у травні. Розмножується насінням та вегетативно.</p>	<p>Заборонено заготівлю рослин, терасування та заліснення схилів.</p>
14	<p><i>Listera ovata</i> (L.) R.Br. (<i>Ophrys ovata</i> L., <i>Neottia latifolia</i> Rich.)</p>	Зозулині сльози яйцеподібні	<p>Гемікриптофіт. Багаторічна трав'яна рослина 25–60 см заввишки. Кореневище товсте і коротке. Листки (2) майже супротивні, еліптично-яйцеподібні, тупі, 5–15 см завдовжки, 3–9 см завширшки. Суцвіття китцеподібне, з численних (до 40 і більше), дрібних, жовтувато-зелених квіток. Приквітки яйцеподібно-ланцетні. Всі листочки оцвітини (крім губи) однакової довжини, зелені, зовнішні яйцеподібні, внутрішні лінійнодовгасті. Губа в 2–3 рази довша, жовтуватозелена, вузько-клиноподібна, майже до середини надрізана на 2 тупі лопаті. Зав'язь не скручена. Цвіте у червні–липні, плодоносить в липні–серпні. Розмножується вегетативно та насінням.</p>	<p>Занесено до Додатку II CITES. Сінокосіння після обмінення рослин. Контроль за станом популяцій. Заборонено збирання рослин, порушення умов місцезростання.</p>
15	<p><i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich. (<i>Orchis bifolia</i> L.)</p>	Любка дволиста	<p>Геофіт. Багаторічна трав'яна рослина 20–60 см заввишки. Бульби цілісні, овальні. Стебло високе, струнке, при основі обгорнуте 2–3 бурими піхвами, листків 4–6, нижні 2–3 великі, еліптичні, зближені при основі стебла. Суцвіття китцеподібне, циліндричне, негусте, 10–25 см завдовжки. Квітки великі, білі, пахучі. Губа довга, лінійна, спрямована донизу, значно довша за інші листочки оцвітини. Шпорець зігнутий, в 1,5–2 рази довший за зав'язь. Цвіте у червні–липні, плодоносить у серпні–вересні. Розмножується насінням. Рослина зацвітає на 11-му році життя. Тривалість життя до 27 років.</p>	<p>Занесено до Додатку II CITES. Потребує режимів заповідності та заказного. Заборонено заготівлю рослин та порушення умов місцезростання.</p>

16	<p><i>Oxycoccus microcarpus</i> Turcz. ex Rupr. (<i>O. quadripetalus</i> Gilib. subsp. <i>microcarpus</i> (Turcz. ex Rupr.) Braun-Blanq., <i>O. palustris</i> Pers. subsp. <i>microcarpus</i> (Turcz. ex Rupr.) Nyman, <i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh., <i>V. oxycoccus</i> L. subsp. <i>micro</i></p>	Журавлина дрібноплода	<p>Хамефіт. Сланкий вічнозелений кущик з пагонами 10–30 см завдовжки, до 5 см заввишки. Стебло лежаче, тонке, ниткоподібне, розгалужене. Листки дрібні 3–6 мм завдовжки, зверху темнозелені, знизу повстисті. Квітки рожеві, поодинокі, на голих квітконіжках. Плід — куляста темночервона ягода 0,5–0,7 см діаметром. Цвіте у травні–липні. Плодоносить у серпні–вересні. Розмножується вегетативно і насінням.</p>	Необхідний контроль за станом популяцій. Заборонено заготівлю рослин, порушення місць зростання, осушення боліт, меліорацію, витопування.
17	<p><i>Antennaria carpatica</i> (Wahlenb.) Bluff et Fingerh.</p>	Котячі лапки карпатські	<p>Гемікриптофіт. Пучкуватокореневий напівкущик з інтенсивно галузистими короткими висхідними кореневищами, здерев'янілими разом з нижньою частиною безрозеткових надземних пагонів 5–20 см заввишки. Більшість листків зосереджена при основі стебел, стеблові листки нечисленні. Прикореневі листки короткочерешкові, з суцільними лінійно-ланцетними білоповстисто опушеними збіжними пластинками 4–5 см x 4–8 мм. Кошики у верхівкових щиткоподібних суцвіттях нечисленні, іноді поодинокі, 5–10 мм у діаметрі, з буро-коричневими листочками обгортки й жовтувато-білою оцвітиною. Цвіте у червні–липні, плодоносить у серпні–вересні. Розмноження переважно вегетативне.</p>	Доцільно встановити моніторинг популяцій. Заборонено збирання рослин, порушення місць зростання та надмірне випасання худоби.

18	Rhodiola rosea L.	Родіола рожева	<p>Гемікриптофіт. Багаторічна безрозеткова дводомна рослина 10–35 см заввишки з компактно-галузистим, м'ясистим кореневищем. Поверхня кореневища гладенька, сірувато-золотистого кольору, вкрита скупченими лускоподібними буруватими листками. Стебла прямостоячі, не розгалужені, з видовженоланцетними або оберненояйцеподібними, гострозубчастими, рідше цілокраїми, почерговими сидячими листками. Суцвіття — складний щиток. Квітки одностатеві, маточкові й тичинкові з характерною редукцією статевих елементів, 4(5)-членні, жовто-зелені й темно-червоні; тичинкові квіти 2 мм, маточкові — 3–4 мм завдовжки. Плід видовжена багатolistянка з короткими носиками. Цвіте у червні–серпні, плодоносить у вересні. Розмножується вегетативно і насінням.</p>	<p>Заборонено збирання, гербаризацію, заготівлю рослин, порушення умов їх місцезростань.</p>
19	Gentiana lutea L.	Тирлич жовтий	<p>Гемікриптофіт. Багаторічна трав'яна рослина з вкороченим багатоголовим кореневищем. Стебло прямостояче, голе, 60–120 см заввишки. Листки прості, шкірясті, овальні або яйцеподібно-еліптичні. Листки прикореневої розетки 10–30 см завдовжки і 4–17 см завширшки, з 5–7 чіткими дуговими жилками. Стеблові листки сидячі, напівстеблообгортні, з 3–5 жилками, менші розеткових. Суцвіття верхівкове, нечітко відмежоване від стебла. Квітки по 3–11 в пазухах верхніх 3–7 пар листків. Чашечка півчаста, неправильна, майже непомітна. Віночок колесоподібний, 5–7-лопатовий, яскраво-жовтий. Плід коробочка. Насінини дрібні, ширококрилаті. Цвіте в липні–серпні. Плодоносить в серпні–вересні. Розмножується насінням та вегетативно.</p>	<p>Заборонено збирання рослин, організацію надмірного випасання, стійбищ.</p>

20	<i>Lilium martagon</i> L.	Лілія лісова	<p>Геофіт. Багаторічна трав'яна рослина 50–150 см заввишки. Цибулина яйцеподібної форми, черепитчаста, жовта. Стебло зелене, під суцвіттям безлисте, середні листки по 5–6 в кільцях. Суцвіття китицеподібне, квітки повислі, на довгих квітконіжках, яснопурпурові з темно-фіолетовими плямочками, ароматні, зібрані у негусту китицю. Трапляються рослини із іншим забарвленням квітів — жовто-оранжевим, червоним та ін. При розквітанні листочки-оцвітини закручуються угору, між ними звисають довгий зігнутий стовпчик та шість довгих тичинок. Плід шестигранна коробочка, яка при дозріванні розтріскується на три частини. Цвіте в червні–липні. Плодоносить у серпні. Розмножується насінням та вегетативно, утворюючи дочірні цибулини.</p>	Заборонено зривання та викопування рослин, рубку лісу.
21	<i>Convallaria majalis</i> L.	Конвалія звичайна	<p>Багаторічна рослина. Квітконосне стебло голе, прямостояче, безлисте, оточене при основі трьома-шістьма бурими піхвами. Листки прикореневі, звичайно їх два, зрідка один або три, довгасто-овальні або еліптичні, великі. Основа листка клиноподібна, у зовнішнього листка вона переходить у довгу піхвуняка обволікає стебло і черешок внутрішнього листка. Квітка зібрана на верхівці стебла в однобічну 6-10-квіткову китицю. Квітконіжки при основі з коротким плівчастим приквітком. Квітки правильні, з простою округло-дзвоникоподібною, білою, шестизубчастою оцвітиною. Тичинок шість, маточка одна, стовпчик один, зав'язь верхня. Плід — малонасінна червона ягода. Вся рослина конвалії отруйна</p>	Заборонено зривання та викопування рослин, рубку лісу.

22	<p><i>Aconitum lasiocarpum</i> (Rchb.) Gáyer (<i>A. degenii</i> auct. non Gáyer)</p>	<p>Аконіт опушеноплодий</p>	<p>Геофіт. Багаторічна трав'яна рослина, до 2 м заввишки. Характерна наявність столоноподібних кореневищ, які формуються в пазухах недорозвинених листків. Листки пальчато розсічені, з довгастоклиноподібними сегментами. Суцвіття розгалужене. Шолом куполоподібний, 20–25 мм завдовжки, 17–19 мм завширшки. Оцвітина голуба або фіолетова, зовні густо залозисто опушена. Тичинки не опушені або злегка опушені. Плодолистки густо залозисто опушені. Цвіте в липні–вересні. Розмножується насінням та вегетативно. Декоративне, лікарське значення</p>	<p>Заборонено проведення осушувальної меліорації, збирання рослин та рубок лісу в місцях зростання.</p>
----	--	-----------------------------	--	---

Державний архів України, м. Київ, вул. Грушевського, 10/12

№	Назва виду	Латинська назва	Опис	Місця зростання
1	Аконіт опушеноплодий	<i>Aconitum lasiocarpum</i>	Геофіт. Багаторічна трав'яна рослина, до 2 м заввишки. Характерна наявність столоноподібних кореневищ, які формуються в пазухах недорозвинених листків. Листки пальчато розсічені, з довгастоклиноподібними сегментами. Суцвіття розгалужене. Шолом куполоподібний, 20–25 мм завдовжки, 17–19 мм завширшки. Оцвітина голуба або фіолетова, зовні густо залозисто опушена. Тичинки не опушені або злегка опушені. Плодолистки густо залозисто опушені. Цвіте в липні–вересні. Розмножується насінням та вегетативно. Декоративне, лікарське значення	Заборонено проведення осушувальної меліорації, збирання рослин та рубок лісу в місцях зростання.
2	Аконіт опушеноплодий	<i>Aconitum lasiocarpum</i>	Геофіт. Багаторічна трав'яна рослина, до 2 м заввишки. Характерна наявність столоноподібних кореневищ, які формуються в пазухах недорозвинених листків. Листки пальчато розсічені, з довгастоклиноподібними сегментами. Суцвіття розгалужене. Шолом куполоподібний, 20–25 мм завдовжки, 17–19 мм завширшки. Оцвітина голуба або фіолетова, зовні густо залозисто опушена. Тичинки не опушені або злегка опушені. Плодолистки густо залозисто опушені. Цвіте в липні–вересні. Розмножується насінням та вегетативно. Декоративне, лікарське значення	Заборонено проведення осушувальної меліорації, збирання рослин та рубок лісу в місцях зростання.
3	Аконіт опушеноплодий	<i>Aconitum lasiocarpum</i>	Геофіт. Багаторічна трав'яна рослина, до 2 м заввишки. Характерна наявність столоноподібних кореневищ, які формуються в пазухах недорозвинених листків. Листки пальчато розсічені, з довгастоклиноподібними сегментами. Суцвіття розгалужене. Шолом куполоподібний, 20–25 мм завдовжки, 17–19 мм завширшки. Оцвітина голуба або фіолетова, зовні густо залозисто опушена. Тичинки не опушені або злегка опушені. Плодолистки густо залозисто опушені. Цвіте в липні–вересні. Розмножується насінням та вегетативно. Декоративне, лікарське значення	Заборонено проведення осушувальної меліорації, збирання рослин та рубок лісу в місцях зростання.